

گزارش سیاستی نشست تجربه نگارش پیوست فرهنگی نهضت ملی مسکن

نوع سند حوزه تخصصی برنامه عنوان نگارنده / نگارندگان ناظر کیفی مشاور / مشاوران ارزیاب / ارزیابان موعد تحویل تاریخ انتشار مخاطب / کارفرما		گزارش سیاستی فرهنگ اندیشکده حکمروایی فرهنگ و منایع خلاق تیترا مریم نورزاد ۱۴۰۲
مالکیت فکری و حق تألیف		
توضیح حق تألیف و مالکیت فکری		فرد / مؤسسه
جملات کلیدی		
کلمات کلیدی		

معماری و شهرسازی به عنوان دو عامل حیاتی در توسعه و بهبود جامعه، همواره مورد توجه و بحث قرار گرفته‌اند. در کشور ما نیز، با وجود پیشرفت‌های قابل توجه در این حوزه، هنوز مسائل و چالش‌هایی وجود دارد که نیازمند راهکارهای مناسب و جامع هستند. یکی از این راهکارها، تدوین پیوست فرهنگی برای مسکن است.

با توجه به خواست مقام معظم رهبری در مورد ضرورت تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های گوناگون کشور، شورای عالی انقلاب فرهنگی تصمیم گرفت تا برای پروژه‌های حوزه اقتصادی، عمرانی و پروژه‌هایی که تأثیرات اجتماعی کلان دارند، پیوست فرهنگی تدوین شود.

در این خصوص، دومین نشست "تجربه نگارش پیوست فرهنگی نهضت ملی مسکن" در روز سه شنبه ۷ شهریور ماه برگزار شد.

این نشست به بررسی تدوین پیوست فرهنگی نهضت ملی مسکن در ایران پرداخت.

پیوست فرهنگی برای طرح‌های عمرانی و اقتصادی به دستور مقام معظم رهبری و مصوبه ۷۳۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی تدوین شده است. هدف اصلی این پیوست، تأکید بر لزوم وجود عناصر فرهنگی در طرح‌های عمرانی و اقتصادی کشور است. مرکز راهبردی فرهنگ و رسانه سازمان تبلیغات اسلامی، تدوین این پیوست را به گروهی جوان و مجرب تحت سرپرستی دکتر سید امیر حسینی واگذار کرده است. در این نشست، دکتر حسینی به دلایل و اهداف تدوین پیوست فرهنگی برای طرح‌های عمرانی و اقتصادی اشاره می‌کند. او می‌گوید که در نگاه انقلاب اسلامی، تقریباً هر طرحی فرهنگی است و نباید پروژه‌ها را فقط از منظر اقتصادی مورد بررسی قرار داد.

دکتر حسینی درباره روند تدوین پیوست فرهنگی نیز صحبت می‌کند. او می‌گوید که این تدوین در ۵ گام اساسی انجام شده است.

در گام اول، بیانات امامین انقلاب، اسناد بالادستی سیاست‌های کلی نظام و نقشه مهندسی فرهنگی کشور مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

در گام دوم، مقالات مرتبط با معماری و شهرسازی اسلامی از پایگاه‌های داده مختلف جمع‌آوری و تحلیل شده است.

در گام سوم، یافته‌های گام دوم فرآوری و به صورت توصیه‌ها و راهنماهای کاربردی تدوین شده‌اند.

در گام چهارم، ابزارهای سنجش گام سوم ارائه شده‌اند.

در نهایت، در گام پنجم، سند به صورت قابل استفاده برای طراحان ترجمه شده است.

دکتر حسینی در خصوص این پیوست، به برخی از معضلات موجود در تدوین پیوست فرهنگی اشاره می‌کند، از جمله مشکل ترجمه بخشی از پیوست برای طراحان. او می‌گوید که در سند پنجم، تلاش شده است تا سند به صورت قابل استفاده و قابل ترجمه برای طراحان تدوین شود.

در نهایت، دکتر حسینی به این نتیجه رسید که تدوین پیوست فرهنگی مسکن باعث رفع سوءتفاهم‌ها و مشکلات مرتبط با پروژه‌های عمرانی و اقتصادی می‌شود و همچنین به طراحان و متخصصان در این حوزه کمک می‌کند تا بهتر و با دقت بیشتری بتوانند پروژه‌ها را طراحی و اجرا کنند.

در تایید صحبت‌های دکتر حسینی، مسئله معماری و شهرسازی در کشور به تنهایی با یک پیوست فرهنگی حل نمی‌شود و نیاز به رویکردها و اقدامات گسترده‌تر دارد. پیوست فرهنگی مسکن می‌تواند یکی از ابزارهایی باشد که فرصت و بستری را برای بحث و گفتگو درباره ابعاد فرهنگی مسکن و شهرسازی فراهم کند. این گفتگوها می‌توانند به تدریج به توسعه و بهبود معماری و شهرسازی در کشور کمک کنند. البته برای حل مسائل معماری و شهرسازی، نیاز به اقدامات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی برای تحقق تغییرات و بهبودها است.

برای حل مسائل فرهنگی مسکن و شهرسازی، رویکردها و اقدامات زیر در خور توجه است:

۱. ارتقای آگاهی عمومی: با ارتقای آگاهی عمومی درباره اهمیت فرهنگ مسکن و شهرسازی، می‌توان نقش و اهمیت این مسائل را به مردم نشان داد. این اقدام می‌تواند شامل برگزاری کارگاه‌ها، سخنرانی‌ها، نشر مطالب آموزشی و تبلیغات عمومی باشد.

۲. ترویج همکاری و گفتگو: برقراری فرصت‌های گفتگو و همکاری بین معماران، شهرسازان، مردم و نهادهای ذی‌ربط می‌تواند به تبادل اطلاعات، دیدگاه‌ها و تجارب بین آنها کمک کند. این ترویج همکاری می‌تواند از طریق برگزاری کنفرانس‌ها، نشست‌های تخصصی و ایجاد فضاهای عمومی برای بحث و گفتگو انجام شود.

۳. بهبود سیاست‌های توسعه مسکن و شهرسازی: سیاست‌های توسعه مسکن و شهرسازی با توجه به جنبه‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی می‌تواند بهبود معماری و شهرسازی را تسهیل کند. این سیاست‌ها باید با در نظر گرفتن نیازها و آرزوهای مردم، ارزش‌های فرهنگی و محیط زیستی، تنوع فرهنگی و هویت محلی تدوین شود.

۴. تشویق به همکاری بین نهادها: برای حل مسائل فرهنگی مسکن و شهرسازی، نیاز است که نهادهای مختلف مانند دولت، شهرداری‌ها، دانشگاه‌ها، سازمان‌های مردم‌نهاد و سازمان‌های غیرانتفاعی با یکدیگر همکاری کنند. این همکاری می‌تواند شامل تبادل اطلاعات، منابع و تجربیات، توسعه پروژه‌های مشترک و تشکیل شوراهای کمیته‌های مشترک باشد.

۵. توسعه زیرساخت‌های فرهنگی: برای ترویج فرهنگ مسکن و شهرسازی، نیاز است که زیرساخت‌های فرهنگی مانند مراکز فرهنگی، کتابخانه‌ها و موزه‌ها توسعه یابند. این مکان‌ها می‌توانند فضاهای آموزشی، نمایشگاه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی مرتبط با معماری و شهرسازی را برگزار کنند.

۶. توسعه استانداردها و مقررات: توسعه استانداردها و مقررات مرتبط با معماری و شهرسازی، بهبود کیفیت ساخت و ساز و حفظ زیبایی و آراستگی شهرها را تضمین می‌کند. این استانداردها

باید با توجه به اصول فرهنگی و محیط زیستی تدوین شوند و از طریق نظارت و اجرای صحیح به عمل آیند.

۷. تشویق به مشارکت شهروندان: برای حل مسائل فرهنگی مسکن و شهرسازی، نیاز است تا شهروندان به عنوان مهمترین عامل در فرایند تصمیم‌گیری مشارکت کنند. تشویق به شوراها و گروه‌های مشارکتی محلی، ایجاد فضاهای عمومی تعاملی و ارائه فرصت‌های مشارکت شهروندان می‌تواند این هدف را تحقق بخشد.

با توجه به این رویکردها و اقدامات، می‌توان بهبود مسائل فرهنگی مسکن و شهرسازی را در کشورمان تسهیل کرد و به خلق شهرهایی زیبا، پایدار و مناسب برای زندگی افراد کمک کرد.

پژوهشکده سیاست‌گذاری
دانشگاه شریف

spri.sharif.ir

spri@sharif.ir

[sharif.policy](https://www.instagram.com/sharif.policy)

[sharif-policy](https://www.linkedin.com/company/sharif-policy)

t.me/spri1

تهران، بلوار تیموری، میدان تیموری، محوطه آموزش دانشگاه شریف،
پژوهشکده سیاست‌گذاری دانشگاه شریف

۰۲۱-۶۶۰۶۵۱۴۰

